

1S7

GG1

D.El.Ed. Examination
JANUARY, 2021

Second Year (2016 Revised Syllabus)
SCIENCE & MATHEMATICS PEDAGOGY
(Marathi Medium)

Time : 11.00 to 1.00 Hrs.

Date : 28/01/2021

(4 Pages)

Max. Marks : 40

1. (अ) खालील रिकाम्या जागी योग्य शब्द भरून विधाने पुन्हा लिहा : 4
- (1) विविधांगी ज्ञानाची सुरचित, सूत्रबद्ध मांडणी म्हणजे होय. 1
- (2) सापेक्षतावादाचा सिद्धांत या प्रसिद्ध शास्त्रज्ञाने मांडला. 1
- (3) घटक चाचणीतील प्रश्न घटकाची साध्य करणारी असावीत. 1
- (4) एका शहराच्या लोकसंख्येमध्ये 45,64,830 पुरुषांची संख्या व 43,62,850 ही स्त्रियांची संख्या आहे. या विधानातून हे मूल्य रुजविले जाते. 1
- (ब) खालील विधानातील विसंगत शब्द ओळखा : 4
- (1) बहुपर्यायी प्रश्न, द्विपर्यायी प्रश्न, पूर्ती प्रश्न, युग्मीकरण प्रश्न. 1

GG1

1 of 4

P.T.O.

- (2) पडताळा सूची, पदनिश्चयन श्रेणी, व्यक्तिमत्त्व प्रश्नावली, प्रासंगिक नोंदी. 1
- (3) माळढोक, टिटवी, सायबेरियन क्रॉच, मौआ. 1
- (4) संशोधक वृत्ती, प्रयोगकौशल्य, विज्ञान विषयाचे सखोल ज्ञान, वैज्ञानिक दृष्टिकोनाचा अभाव. 1
2. खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी 60 ते 80 शब्दांत लिहा : 8
- (1) शालेय बागेचे विज्ञान शिक्षकाच्या दृष्टिकोनातून होणारे चार उपयोग लिहा. 2

किंवा

विज्ञान कोपऱ्यासाठी कोणतेही एक वैज्ञानिक साहित्य टाकाऊ वस्तूतून तयार करण्याची कृती लिहा.

- (2) विद्यार्थ्यांमध्ये "अचूकता व नेमकेपणा" हे गुण वृद्धिंगत होण्यासाठी तुम्ही गणित शिक्षक म्हणून कोणते प्रयत्न कराल ? 2
- (3) चौरसाचे कोणतेही चार गुणधर्म लिहा. 2

किंवा

वर्तुळाचे कोणतेही चार गुणधर्म लिहा.

- (4) वैज्ञानिक दृष्टिकोन निर्माण झालेल्या विद्यार्थ्यांचे चार वर्तनबदल लिहा. 2

किंवा

उत्तरसूची व गुणदान योजनेचे महत्त्व स्पष्ट करा.

3. खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी 120 ते 160 शब्दांत लिहा : 12

- (1) अनिकेत शाळेच्या मैदानावर दुपारी उन्हात खेळत असताना चक्कर येऊन पडला या प्रसंगी शिक्षक या नात्याने तुम्ही कोणते प्रथमोपचार कराल ? 3

किंवा

शिक्षक या नात्याने विद्यार्थ्यांला पोष्टाचे व्यवहार शिकविताना कोणते अध्ययन अनुभव द्याल ?

- (2) विद्यार्थ्यांमध्ये विज्ञान विषयाची अभिरुची निर्माण करण्यासाठी कोणते उपक्रम राबवाल ? 3

- (3) इ. 6वी ते इ. 8वी विज्ञान विषयाच्या कोणत्याही एका घटकासाठी प्रयोग दिग्दर्शन पद्धतीचा कसा वापर कराल ? 3

- (4) विज्ञान शिक्षकाची कोणतीही तीन गुणवैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. 3

किंवा

उच्च प्राथमिक स्तरावरील गणित विषयाची कोणतीही सहा उद्दिष्टे लिहा.

4. खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी 200 ते 250 शब्दांत लिहा : 12

- (1) इ. 6वी ते इ. 8वी साठी सामान्य विज्ञान विषयाची वृक्षाकार संरचना तयार करा. 4

किंवा

इ. 6वी ते इ. 8वी साठी सामान्य विज्ञान विषयातील जीवशास्त्र या शाखेची वर्गीकरणात्मक संरचना तयार करा.

- (2) प्रयोगशाळेची काळजी तुम्ही कशी घ्याल ? कोणतेही आठ मुद्दे लिहा. 4
- (3) गणित पाठ्यपुस्तकाचे अंतरंगानुसार परीक्षण करताना कोणते मुद्दे लक्षात घ्याल ते सोदाहरण स्पष्ट करा. 4

किंवा

विज्ञान पाठ्यपुस्तकाचे बहिरंगानुसार परीक्षण करताना कोणते मुद्दे लक्षात घ्याल ? ते सोदाहरण स्पष्ट करा.